

**Головне управління освіти і науки м. Києва
КП «Центр моніторингу столичної освіти»**

**Аналітична довідка
за результатами комп'ютерного тестування
з географії (соціальна і економічна географія світу)
учнів 10-х класів
загальноосвітніх навчальних закладів м. Києва**

Довідку підготувала І. С. Казарян

Київ

2011

На виконання наказу Головного управління освіти і науки виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 21.01.2011р. №11 «Про організацію та проведення у 2010-2011 навчальному році комп'ютерного тестування учнів 8-х, 9-х, 10-х класів з використанням модуля тестування інформаційно-аналітичної системи моніторингу освіти м. Києва 7.04 2011 р. проведено комп'ютерне тестування з географії (соціальна і економічна географія світу).

У дослідженні з географії (економічна і соціальна географія світу) взяв участь 961 учень 38 ЗНЗ п'яти районів м. Києва.

Загальноосвітні навчальні заклади №273 Голосіївського району; №302 Дарницького району; 190, №276, №300, №306, №23, гімназія «Троещина» Деснянського району; ліцей інформаційних технологій, Гуманітарний ліцей КНУ ім. Тараса Шевченка, №84 Печерського району; Авіакосмічний ліцей, №115 Солом'янського району; № 1, №25, №57, №135 Шевченківського району в дослідженні участі не взяли.

Результати тестування учнів закладів освіти №314 Дарницького району, №147 Деснянського району, № 12 Солом'янського району не ввійшли до загального звіту, оскільки були надіслані в невідповідному форматі.

Характеристика тесту з географії (соціальна і економічна географія світу) як інструменту комп'ютерного тестування

Тривалість виконання тесту — 45 хвилин.

Для вивчення якості засвоєння навчального матеріалу з соціальної і економічної географії світу учням 10-х класів було запропоновано тест, який містив 30 завдань трьох рівнів складності (легкі, оптимальні, складні).

Зміст завдань відповідав чинній програмі з соціально-економічної географії світу для загальноосвітніх навчальних закладів.

Вид тесту за характером здійснення контролю — тест проміжного контролю успішності. Порядок виконання завдань довільний.

Після тестування отримано таку інформацію:

- результати виконання тесту кожним учнем за 12-бальною шкалою оцінювання;
- результати виконання кожного завдання тесту;
- кількість балів, яку набрав кожний учень;
- розподіл завдань за рівнем складності;
- розподіл учнів за вибором відповідей у завданнях №1–30

Тест був представлений двома варіантами по 30 питань, а саме:

- завдання закритої форми, що передбачали вибір однієї правильної відповіді серед чотирьох запропонованих, – 15 завдань (№ 1–25, перший субтест);
- завдання на встановлення відповідності, – 4 завдання (№ 26–29, другий субтест);
- завдання на встановлення послідовності, – 1 завдання (№ 30, третій субтест).

Виконання тестових завдань оцінювали так:

- завдання (№ 1-25) закритої форми на вибір однієї правильної відповіді серед чотирьох запропонованих, – 1 бал (правильна відповідь) або 0 балів (неправильна відповідь або її відсутність);
- завдання на встановлення відповідності, – 1 бал (правильно вибрано дві пари), 2 бали (правильно вибрані три пари), 3 бали (правильно вибрані чотири пари), або 0 балів (відсутність правильної відповіді);
- завдання на встановлення послідовності, – 3 бали (повністю встановлена послідовність), 2 бали (визначено три елементи послідовності) 1 бал (визначено два елементи послідовності), або 0 балів (неправильна послідовність).

Аналіз результатів виконання завдань тесту з географії учнями 10-х класів

Оцінювання рівня навчальних досягнень учнів проводилося відразу після тестування.

Аналізуючи розподіл результатів тестування за стандартизованою шкалою від 1 до 12 балів, можна зробити висновок, що учні засвоїли зміст програми та опанували навчальний матеріал на високому та достатньому рівнях (високий рівень – 52%, достатній рівень – 35,6%).

За результатами тестування, учні більшості шкіл мають бали високого та достатнього рівнів. Десятикласники спеціалізованої школи №52 Солом'янського району виконали завдання тесту лише на бали високого рівня навчальних досягнень. Респонденти навчальних закладів №248, №251 Деснянського району, №289 Дарницького району показали результати всіх рівнів навчальних досягнень. Результати тестування учнів навчальних закладів №95, №172, №199, №58, «Універсум» Шевченківського району, №60 Солом'янського району, №255 Дарницького району, №282 Деснянського району розподілилися відносно рівномірно між середнім, достатнім, та високим рівнями навчальних досягнень. Середній бал за тест становить 9,1 за 12-бальною шкалою оцінювання.

Середній показник виконання завдань тесту становить 61,9 %.

Найкраще учні засвоїли тему «Світове господарство», яка представлена у тесті трьома підтемами. Десятикласники на достатньо високому майже (68,6%) рівні опанували підтеми «Паливно-енергетичний комплекс» та «Металургійний комплекс». Показали гарні знання географічної термінології.

Майже всі респонденти (95,4%) дали правильну відповідь на питання геополітичного положення України. Учні добре виконали завдання з визначення типології країн (80,2%), встановленню спеціалізації країн Європи (81,3) та характеристики демографічної політики держав (81,9%).

Дещо гірші результати показали учні при застосуванні знань з підтем «Національний склад населення Європи» та «Урбанізація країн Європи». Близько 80% учнів допустили помилки при встановленні етапів формування політичної кари світу.

Технічні зауваження щодо процедури тестування

За результатами тестування виявлено, що в деяких навчальних закладах, учні яких показали дуже високі результати оцінювання, на проходження тесту респонденти витрачали час не в повному обсязі. Це дає підстави для сумніву щодо дотримання процедури тестування. Виникає підґрунтя вважати, що під час проведення комп'ютерного тестування відбулося втручання вчителя-предметника з метою підвищення показників моніторингу або допущена можливість списування одних учнів у інших.

Зокрема:

- п'яти учням СШ №52 для виконання тесту знадобилося менше 15 хвилин. Притому всі оцінки за тест – 12 балів;
- двом учням ліцею №77 для отримання 11 балів на розв'язання тесту вистачило 6 хвилин, а для отримання 12 балів – 9 хвилин. Ще чотири учні, що показали високий рівень навчальних досягнень (оцінки 10, 11) виконали тест менше ніж за 15 хвилин;
- дев'ять учнів СШ № 296 виконали тест менше ніж за 10 хвилин і чотири – менше ніж за 15. Усі респонденти отримали 10, 11 балів;
- всім учням гімназії №48 для виконання тесту було призначено один варіант. Більшість учнів класу (84%) отримали оцінки високого рівня навчальних досягнень, інші 16% мають оцінки достатнього рівня;
- з 24 учасників СШ № 247 чотири респонденти виконали завдання менше ніж за 10 хвилин, а вісім, менше ніж за 15 хвилин. Усі оцінки, отримані за тестування, достатнього або високого рівнів.

Незважаючи на те, що комп'ютерне тестування проводиться не перший рік і на сайті Центра моніторингу столичної освіти викладено інструкції щодо призначення й відправки матеріалів тестування, багато представників

шкіл міста надсилають результати дослідження в неправильному форматі, що не дає можливість їх обробити.

Висновки

Комп'ютерне тестування за програмою "As Test" поставлені цілі й завдання виконало повністю. Здійснено проміжний контроль успішності для оцінювання рівня навчальних досягнень учнів 10-х класів загальноосвітніх навчальних закладів м. Києва з тем: «Політична карта світу», «Населення світу», «Взаємодія суспільства і природи», «Світове господарство», «Характеристика країн Європи», «Характеристика країн Азії».

Результати тестування дають підстави зробити такі висновки:

1. Навчальний матеріал з вище зазначених тем учні засвоїли на достатньому та високому рівнях.
2. Найкраще учні засвоїли теми «Світове господарство» (68,6 %). Добре засвоєні теми «Населення світу», «Взаємодія суспільства і природи», «Характеристика країн Європи», «Характеристика країн Азії». Гірше сформовані уміння і навички з теми «Політична карта світу» (43,8 %).
3. Разом з тим тестування виявило прогалини щодо сформованості знань, умінь і навичок, зокрема:
 - значна частина учнів не змогла встановити відповідність між формами державного правління і країнами, яким вона притаманна (65,5%), та країнами Європи і рівнем їх економічного розвитку (58,0 %);
 - лише кожний п'ятий тестований зміг установити послідовність подій формування політичної карти світу.
 - певні труднощі у половини респондентів виникли при визначенні рівня економічного розвитку Азіатських країн, рівня урбанізації країн Європи та характеристиці нових індустріальних країн.

За результатами тестування отримано інформацію щодо кількості витраченого часу для проходження тесту кожним учнем. При цьому виявлено, що учні не використовують у повному обсязі запланований час для розв'язання завдань. Такі висновки можуть свідчити про:

1. Відсутність мотивації проходження тесту;
2. Недотримання вчителями процедури тестування.